Kimmo Lipponen
toimitusjohtaja
FIBS – Parempia yrityksiä yhdessä
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
P. 040 758 7247
kimmo.lipponen@fibsry.fi
www.fibsry.fi

FIBS on Pohjoismaiden suurin yritysvastuuverkosto, kestävän liiketoiminnan vauhdittaja ja yritysten asiantuntijuuden kehittäjä. Autamme yhdistämään vastuullisuuden ja liiketoiminnan käytännön tasolla. www.fibsry.fi

U 35/2022 vp

Tausta. *Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta*

Ehdotuksen tavoite*. EU:n yritysvastuudirektiivin tavoitteena on lisätä ihmisoikeuksien kunnioittamista ja ympäristönsuojelua. Lisäksi tavoitteena on luoda unionissa toimiville yrityksille tasavertainen kilpailukenttä. Sääntelyllä myös vältetään eri jäsenvaltioiden kansallisesta sääntelystä aiheutuvaa sääntelykentän pirstaloitumista. Komission mukaan yritysten vapaaehtoiset toimet eivät vaikuta johtaneen laajamittaisiin parannuksiin yritysten haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten osalta.*

Mielestämme yritysten kestävyyttä ja asianmukaista huolellisuutta koskeva ehdotus on lähtökohdiltaan ja sisällöltään oikeansuuntainen ja toimiva. Uskomme vahvasti, että vastuullisuus- ja kestävän kehityksen kysymykset ovat jo nyt yritysten strategisella agendalla. Olemmekin sitä mieltä, että esimerkiksi YK-periaatteiden (SDG:t erityisesti) ja niiden mukaisten ympäristö- ja ihmisoikeustoimien mukainen toiminta alkaa jo olla varsinkin suuryrityksissä valtavirtaa, vaikka aiheesta on vielä varsin vähän tutkimustietoa. Tästä syystä direktiivin asettamat velvoitteet ja niihin liitetty asianmukaisen huolellisuuden velvoite varmistavat osaltaan, että yritykset ovat koko EU:n alueella samalla viivalla. Kuten esityksessä on todettu, sääntelyn taloudellisten vaikutusten vuoksi on tärkeää, että velvoitteet koskevat yhtäläisesti kaikkia unionin alueella toimivia yrityksiä.

Direktiivin mukaisten minimivaatimusten ohella yrityksiä tulisi kannustaa kestäviin ratkaisuihin myös uusilla osaamisen kehittämisen muodoilla, uusilla rahoitusratkaisuilla (esim. vaikuttavuusinvestoimisen mallit) ja muilla insentiiveillä (esim. tulevan elvytyspaketin suuntaamisella). Uskomme, että kaikille yhteiset vähimmäisvaatimukset kirittäisivät näin myös edelläkävijöitä kehittämään vastuullisen liiketoiminnan käytäntöjä entisestään.

Pidämme seuraavia esityksen näkökulmista erityisen tärkeinä:

- Ympäristö- ja sosiaalisen vastuun kattavaa kokonaisvaltaista ajattelua yritysten vastuullisuuden ja kestävän kehityksen kannalta erittäin tärkeänä.
- Pk-yritykset tulevat rajallisten resurssiensa vuoksi tarvitsemaan huomattavan paljon erityistä tukea sekä digitaalisten ratkaisujen että muiden kohdennettujen palveluiden muodossa. Myös ehdotettu pk-yritysten velvoitetaakan rajaaminen on mielestämme kannatettava.
- Valtioneuvoston kanta yrityksille selkeiden ja realististen toteutustapojen vaateesta on kannatettava. Samoin kuin tiiviissä yhteydessä toisiinsa olevien ympäristö-, ihmisoikeus- ja hyvän hallinnon tavoitteiden käsittely niin tässä kuin muussakin yritysvastuuseen liittyvässä regulaatiossa aina mahdollisuuksien mukaan yhtenä kokonaisuutena.
- Ehdotus ilmastonmuutoksen torjunnan sisällyttämisestä yrityksille säädettävään huolellisuuden velvoitteeseen ja johdon kannusteisiin on erittäin kannatettava.

Finnish Business and Society (FIBS) ry:n puolesta toimitusjohtaja Kimmo Lipponen